

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IV Wydział Karny – Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Hanna Bartkowiak

Protokolant: asyst. sędz. J. W.

po rozpoznaniu w dniu 14 marca 2016 r.

sprawy **J. R.**

obwinionego z art. 86 § 1 kw i inne

na skutek apelacji wniesionej przez obwinionego

od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Szamotułach

z dnia 3 sierpnia 2015 r. sygn. akt II W 903/15

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Szamotułach do ponownego rozpoznania.

H. B.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Szamotułach, wyrokiem z dnia 3 sierpnia 2015 r. wydanym w postępowaniu o sygn. akt II W 347/15, uznał **obwinionego J. R.** za winnego czterech wykroczeń z art. 86 § 1 kw, art. 92 § 1 kw, art. 92 § 2 kw i art. 97 kw i za to na podstawie art. 92 § 2 kw w związku z art. 9 § 2 kw wymierzył mu grzywnę w kwocie 1 500 zł. Na podstawie art. 86 § 3 kw orzekł również wobec niego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 roku, nakładając przy tym obowiązek zwrotu dokumentu uprawniającego do prowadzenia pojazdów mechanicznych w terminie 7 dni od uprawomocnienia się wyroku. W ostatnim punkcie wyroku zwolnił obwinionego od obowiązku zwrotu wydatków postępowania i nie wymierzył mu opłaty.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości obwiniony. W oparciu o treść uzasadnienia apelacji stwierdzić należy, że skarżący zarzucił orzeczeniu naruszenie prawa do obrony oraz nieujawnienie całokształtu okoliczności sprawy. Konsekwencją tych uchybień miało zaś być błędne ustalenie, że dopuścił się on zarzucanych czynów. Zarzucił ponadto rażąco niewspółmierność kary.

Podnosząc tak, apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. W toku postępowania odwoławczego wniósł także o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka D. M. (1) na okoliczność tego kto w dniu 21 października 2014 r. dysponował pojazdem, którym na ul (...) w P. kierował obwiniony.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obwinionego okazała się celowa i z racji podniesionych kwestii skutkowałą uchyleniem zaskarżonego wyroku i skierowaniem sprawy Sądowi Rejonowemu w Szamotułach do ponownego rozpoznania.

Wymaga na wstępie przypomnienia, że przekonanie sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną przepisu art. 7 kpk w zw. z art. 8 kpw, jeśli tylko: jest poprzedzone ujawnieniem

w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy; stanowi wyraz rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego; jest zgodne ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego; a nadto zostało wyczerpująco i logicznie uargumentowane w uzasadnieniu wyroku (por. postanowienie SN z 13 października 2010 r., IV KK 248/10, OSNwSK 2010/1/1940).

Sąd Okręgowy po przeprowadzeniu postępowania odwoławczego stwierdził, że dokonane przez Sąd niższej instancji ustalenia faktyczne mogą nie odpowiadać prawdzie, gdyż Sąd ten przed wyrokowaniem nie wziął po uwagę całokształtu okoliczności sprawy, a to przede wszystkim wobec nieprzesłuchania D. M. (1). Jak wynika z akt sprawy, Sąd Rejonowy podejmował próby jego przesłuchania na rozprawie, lecz z powodu nie przebywania przez D. M. (1) w miejscu zamieszkania, Sąd orzekający w I instancji zaniechał przeprowadzenia dowodu z zeznań tego świadka. Trzeba zaś zaznaczyć, iż D. M. (1) był pasażerem obwinionego J. R. w chwili zatrzymania go przez funkcjonariuszy Policji (por. notatka urzędowa, k. 1). Podczas rozprawy apelacyjnej D. M. (1) przedstawił zaś wersję inkryminowanych zdarzeń, która wspiera linię obrony obwinionego.

Dostrzegając, że nieprzeprowadzenie dowodu nastąpiło z przyczyny od Sądu I instancji niezależnej – D. M. (1) przebywał za granicą i nie można mu było doręczyć wezwania – Sąd Okręgowy stwierdził, że nieprzesłuchanie tego świadka nie pozwoliło na dokonanie pełnej weryfikacji ujawnionego na rozprawie głównym materiału dowodowego. Tym samym doszło do naruszenia art. 82 § 1 kpw w zw. z art. 410 kpk, zgodnie z którym podstawę wyroku może stanowić tylko całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej. Z tej zasady procesowej wynika m.in., że przedmiotem rozważań sądu muszą być wszystkie dowody i wynikające z nich okoliczności - istotne dla rozstrzygnięcia o sprawstwie, winie, kwalifikacji prawnej i karze (por. orzeczenia SN V KRN 43/74, OSNKW 1974, nr 11, poz. 212; SN IV KR 320/76, OSNPG 1977, nr 7-8, poz. 62; SN I KR 96/74, OSNKW 1975, nr 1, poz. 10).

Niedokonanie gruntownej analizy całości materiału dowodowego i wynikających z niego okoliczności inkryminowanych zdarzeń poddało zaś w wątpliwość zasadność decyzji o uznaniu podsądnego winnym zarzuconych mu wykroczeń. Zachodzą bowiem przesłanki do uznania, że była to decyzja przedwczesna. Przesłuchany w postępowaniu apelacyjnym świadek podał bowiem szereg informacji, które wspierały linię obrony obwinionego, że nie był o kierującym pojazdem, którym miały zostać popełnione wykroczenia drogowe objęte zarzutami w punktach 1 i 2 wniosku o ukaranie (k. 48).

Stwierdziwszy, że Sąd Rejonowy dopuścił się obrazy przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia (art. 438 pkt 2 kpk), Sąd Okręgowy wziął następnie pod uwagę treść art. 106a kpw. To jest przepisu, który określa, że generalnie sąd odwoławczy jest uprawniony do przeprowadzania każdego dowodu w instancji odwoławczej, z tym że ma to czynić tylko wówczas, gdy przyspieszy to postępowanie, a nie jest konieczne przeprowadzanie na nowo przewodu sądowego w całości lub w znacznej części. Ponieważ przeprowadzenie dowodu z zeznań D. M. wskazało na potrzebę poszerzenia przewodu sądowego i ponowienia przeprowadzenia dowodów z I instancji, Sąd odwoławczy uznał, że należy uchylić wyrok i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania (por. komentarz do art. 106(a) kpw [w:] T.H. Grzegorzcyk, Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia. Komentarz. WKP, 2012).

Nie przesądzając w tym momencie kwestii sprawstwa i winy obwinionego J. R., należy wskazać, że Sąd niższego rzędu zobowiązany będzie powtórzyć postępowanie dowodowe, podejmując przy tym działania zmierzające do usunięcia zaistniałych wątpliwości w ocenie zebranego dotąd materiału dowodowego. Sąd Rejonowy powinien przy tym zaważać na rozprawę główną – oprócz świadków, którzy zeznali już w sprawie – także W. P.. To jest osobą, która została wskazana przez D. M. (1) jako właściciel samochodu, którym kierował sprawca czynów opisanych w punktach 1 i 2 wniosku o ukaranie. Jego zeznania mogą być pomocne w toku weryfikacji materiału dowodowego, w szczególności wypowiedzi procesowych obwinionego i świadka D. M. (1). Również dowód w postaci wyjaśnień obwinionego wymagałby uszczegółowienia i rozszerzenia o podanie gdzie przebywał i czym się on zajmował w czasie gdy miały być popełnione wykroczenia drogowe na trasie S. – P.. Oczywiście uzyskanie tych dodatkowych danych będzie możliwe jeśli obwiniony skorzysta z prawa do składania wyjaśnień (art. 81 kpw w zw. z art. 386 § 1 kpk).

Sąd Rejonowy winien zatem starać się odtworzyć stan faktyczny w oparciu o wszystkie dostępne dowody i kierując się zasadami wiedzy, logiki oraz doświadczenia życiowego, ocenić wiarygodność osobowych środków dowodowych, a w dalszej kolejności poczynić właściwe ustalenia faktyczne i w zależności od uzyskanych wyników orzec co do istoty sprawy.

H. B.